

Naturvidenskabelig embedseksamen sommeren 1967.

M A T E M A T I K 1.

Skriftlig prøve 1, algebra og geometri.

Alle hjælpemidler er tilladt.

En besvarelse betragtes som fuldstændig, hvis 4 af nedstående 5 opgaver er korrekt besvarede.

Opgave nr. 1.

Lad $(0; \underline{e}_1, \underline{e}_2, \underline{e}_3)$ være et sædvanligt retvinklet højrekoordinatsystem i rummet. Om et andet sædvanligt retvinklet højrekoordinatsystem $(\hat{0}; \hat{\underline{e}}_1, \hat{\underline{e}}_2, \hat{\underline{e}}_3)$ vides følgende:

1) $\hat{X}_1\hat{X}_2$ -planen er parallel med den plan π , som i koordinatsystemet $X_1X_2X_3$ har ligningen

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 0.$$

2) \hat{X}_1 -aksen går igennem det punkt P, som i koordinatsystemet $X_1X_2X_3$ har koordinaterne $(2, 1, 0)$.

3) Punktet $\hat{0}$ ligger på X_3 -aksen.

4) Projektionerne på X_3 -aksen af vektorerne $\hat{\underline{e}}_1$ og $\hat{\underline{e}}_2$ er begge modsat rettede \underline{e}_3 .

Opstil koordinattransformationsformlerne for overgang fra $\hat{X}_1\hat{X}_2\hat{X}_3$ til $X_1X_2X_3$ og omvendt.

Opgave nr. 2.

Lad (G, \cdot) være en gruppe, og lad $a \in G$. Ved a 's normalisator N_a forstås mængden af elementer i G , som er ombyttelige med a , altså

$$N_a = \{x \in G \mid xa = ax\}.$$

1° Vis, at N_a er en undergruppe af (G, \cdot) .

2° Overvej, at den ved

$$x \sim y \iff xax^{-1} = yay^{-1}$$

definerede relation \sim i G er en ækvivalensrelation. Vis, at

$$x \sim y \iff x^{-1}y \in N_a,$$

og vis dernæst, at

$$kl(x) = xN_a,$$

hvor $kl(x)$ betegner den ækvivalensklasse, som indeholder x .

3° Et element $b \in G$ siges at være konjugeret til a , dersom der findes et element $x \in G$, således at

$$b = xax^{-1}.$$

Vis, f.eks. ved benyttelse af det under 2° viste, at hvis (G, \cdot) er en endelig gruppe, så er antallet af elementer i G , som er konjugerede til a , divisor i G 's orden.

Opgave nr. 3.

Lad U være det af vektorerne

$$(1, 2, 0, -2), \quad (1, -8, 4, 6), \quad (1, 12, -4, -10),$$

frembragte underrum af $l_2(4, \mathbb{R})$.

(Opgaven fortsættes)

- 1° Find en ortonormal basis for U .
- 2° Find ortogonalprojektionerne af vektoren
- $$(2, 1, 1, 3)$$
- på U og U^\perp .

Opgave nr. 4.

Givet matricen

$$\underline{\underline{A}} = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 5 & 0 & 0 \\ 11 & 0 & -2 & 1 \\ -8 & 0 & 13 & -1 \end{pmatrix}$$

- 1° Find de karakteristiske rødder for $\underline{\underline{A}}$.
- 2° Undersøg, om $\underline{\underline{A}}$ er regulær-ækvivalent med en diagonalmatrix.

Opgave nr. 5.

- 1° Lad $\lambda_1, \dots, \lambda_p$ være de komplekse rødder i polynomiet $x^p - \mu$, hvor $p \in \mathbb{N}$ og $\mu \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$. Vis, at der for $\underline{\underline{A}} \in M_{n,n}(\mathbb{C})$ og $\underline{\underline{E}} = \underline{\underline{E}}_{n,n}$ gælder

$$(\underline{\underline{A}}^p - \mu \underline{\underline{E}}) = (\underline{\underline{A}} - \lambda_1 \underline{\underline{E}}) \cdots (\underline{\underline{A}} - \lambda_p \underline{\underline{E}}).$$

- 2° Lad f være en lineær afbildning af et n -dimensionalt vektorrum $(V, +, L)$ ind i sig selv, og lad $p \in \mathbb{N}$. Det er velkendt, at hvis λ er egenværdi for f , så er λ^p egenværdi for f^p . (Beviset herfor ønskes ikke.) Vis, f.eks. ved benyttelse af det under 1° viste, at for $L = \mathbb{C}$ gælder også det omvendte: Er μ egenværdi for f^p , så findes en egenværdi λ for f med $\lambda^p = \mu$.